

ORADEA MARE (NAGYVÁRAD)
25 August st. v.
6 Septembrie st. n.

Ese in ste-care duminica.
Redacțiunea in
Közép-uteza nr. 395.

Nr. 34

ANUL XXI.
1885.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

De mult...

De mult, de mult nu te-am văzut,
Imi pare ani o mie
Și par că toate s'au trecut
Ș-etern n'or să mai vie.

O! decât te-aș mai întâlni,
La peptul meu te-aș stringe;
Nimic, nimic nu ți-aș vorbi,
Dar mult amar aș plânge.

Matilda Poni.

In fața vieții.

— Roman. —

(Urmare.)

II.

Căți-va ani in urmă.

După scena ce se urmase la Soleni, între dna Marțian și Eugeniu, Elena se puse cu tot sufletul să-și esecute proiectele sale.

Cu acel admirabil tact al femeilor superioare, ea sciuse incetul cu incetul să depărteze or ce bănuiele din mintea dlui Marțian, și tot odată să-l intereseze de viitorul lui Solean. Provocă o corespondență între ea și dl Mavropani, pe când acesta era încă ministru; in care, sub pretext de a se da noutăți bătrânului Solean despre fiul seu, se hrăniă buna impresie ce o lăsase inteligența noului diplomat tuturor ce-l cunoscuseră. După ce căduse guvernul conservatorilor — la primele alegeri de sub liberali, toate familiile din localitate, câte mai remăseseră sub vechia firmă, se hotărîră să propuie de deputat pe Solean. El fu combătut de guvern și cădă. Dl Marțian, care nu era învățat cu paguba, in nimic, se infuriă. Fiind că însă mai pe sus de or ce, sciea să fie om practic, și fiind că liberalii căutau să-l câștige in partea lor, ca pe o persoană influentă — el se lasă a fi tras in partidul noului guvern și deveni er tare și mare.

In timpul acesta, bătrânul Solean muri. Elena il plânse din totă inima, căci găsisse într'ensul un adevărat tată. Lucru însă care miră pe toți, fu durerea ce o încercă Lya, din cauza morții bătrânului. E drept că ea nu mai era o copilă, ca altă-dată; dar érași, la

15 ani nu simte cineva nenorocirile cu aceea adâncă pricepere pe care o dă experiența. Eră însă adevărat că de când se aflau in Soleni, fata crescuse aproape pe genunchii bătrânului, și că, de când ea incepuse să pricépă puțin lumea, găsisse in bătrânul ei prieten un nesecat isvor de bunătate pentru toate micile nebunii și dorințe ce avusese. Copilăria e bună, bătrânețea e iertătoare și astfel apropierea între aceste doué vârste e in totdeuna posibilă. Caracterul fetei se prevestiă blând, ca al mamei, dar indoit de pasionat ca al ei.

Prin anul 1881 se făcuse un loc vacant la Camera, in județul dlui Marțian și Eugeniu fu ales deputat fără multă bătaie de cap. Dl Marțian ținea să-și resbune.

In toate ocaziunile in cari fusese silit să mērgi in provincia sa, Solean se ducea și pe la fosta moșie părintescă, unde era primit de Elena cu o nespusă bunătate. Vizitele lui erau foarte scurte. Câte-odată nici nu vedea pe Lya, seu, când o vedea, ea-i lăsă o impresie ciudată: părea cam sēlbatecă și cam stângace; cum da cu ochii de el, nu mai era stăpână pe mișcările sale, tăcea, sta retrasă într'un colț și când era întrebată, respundea numai prin monosilabe.

Intru cât privește pe Solean, in acești opt ani trăise ca or ce om stăpân pe sine și hotărît a nu se mai lăsă prada inclinărilor firei sale: drumul tras drept înainte, cu precisiune, era urmat cu o rară putere de a voi. Trebuia, firesce, să-și ajungă ținta. De Adelaida se desfăcuse cu ore-care greutate. In urma révașului ars, pe care il trimisese in ziua supremei sale hotăriri de a trăi, ea încercase toate mijlocele spre a-l redobândi; dar nu isbutise. După căderea conservatorilor, urmă de a lucra in minister, dar cu alte însărcinări, căci biuroul presei fu suprimat. In același timp incepuse a face un curs de *Istoria diplomației*, la școala liberă de sciințe politice, inființată de curēnd. Talentul și conștiința cu care-și predă materia, i făcură o reputație dēmnă de invidiat. Prima sa încercare de a fi ales la Camera neisbutind, se puse să pregătēscă tērēmul pentru a doua alegere, fără să se descurgieze cătuși de puțin. Și avu dreptate, căci, după cum s'a spus, in 81 fu ales deputat, aproape cu unanimitatea voturilor. Atunci se retrase dela minister.

In Camera, se ținu in rezervă. Căută să se inițieze mai intēiu in toate misterele Deilor, și când le vedă cât sūnt de simple și de ordinare, își dīse cu hotărire că nu e de zăcut intr'o astfel de atmosferă, in care Joe trăiă in scufă și papuci, cu niște trāsnete de șindriță in mână, ca intr'o operă bufă, incungurāt de tot Olym-pul seu, un sobor de bancheri, cari n'aveau de cât o

neîncredere îndrăznelă drept or ce merit. Peste tot ignoranța era ridicată la a patra putere. Or încotro fi întors, nu dai de cât de capete seci, de figuri anonime, de discursuri goale și emfactice, de o surprinzătoare solidaritate în ineptii. Oamenii aceștia nu puteau, după o judecată cinstită, să treacă drept *omeni* nici în țara lilipuțienilor, necum a Românilor. Și cu toate acestea ei treceau . . . Văd și câteva chipuri cum se cade; câți-va oameni de valoare, cari vorbiau rar, dar spuneau totdeauna câte- ceva.

Pricepuseră lesne că pentru sine rămânea un singur rol: acela de a lucra. Între cele două partide, una la putere, cu o zdrobitoare majoritate, și alta în opoziție, fără energie — nu era de ales. Amândouă, când erau la putere, aveau absolut același chip de a guvernă: corupție, persecuție, îmbogățire pentru favoriți, despreț pentru adevăr și mai pe sus de toate: dor de a rămâne la guvern *cu or ce preț*. Între aceste partide nu mai era de stat la îndoielă: nici una! De aceea se alipiră, în liniamente generale, de câți-va bărbați distinși, cari voiau să formeze o nouă partidă: a politiceii oneste.

Pentru traiul său intim, analiza acestor opt ani s'ar putea resuma într-o singură vorbă: corect. Scrișoarea prietenului său din Paris îl hotărîse să se depărteze de toate tentațiunile pe cari le întâlnește cineva în viață, și cari n'au alt rezultat de cât de a cobori pe om din ce în ce mai mult în propria sa stimă. Căutase, după povața lui Borel, să se însore. Nu găsisese însă nici o femeie din rasa Claës-Molina; cu cât cercetase mai mult, cu atât se convinsese mai pe deplin că ele nu există. Asupra acestui punct, Solcan nici nu mai admidea discuțiune: „Femeile sînt făcute spre a se pune în contact cu slăbiciunile și cu nebulnia noastră — nici odată însă cu a noastră judecată. Există între ele și bărbat simpatii de epidermă, dar foarte puține simpatii de spirit, de suflet și de caracter”. El nu-și aducea aminte nici de Elena, nici de Zoe. De aceea luase neștrămătata hotărîre de care se izbise Mavropani, când veni să-i propue să se însore.

Revenim.

După ce se întorse dl Mavropani cu răspunsul lui Solean, în otelul Broft se petrecu una din acele drame intime, profund de atingătoare, care se joacă numai între două persoane, fără public.

Lya sta la una din ferestrele apartamentului, care da pe piața Teatrului, privind peste valea întregă a Cișmegeiului până în depărtare, spre Cotroceni, când intră mamă-sa la dînsa. Ea era liniscită, cu acel chip grav ce-l avea încă de când era copilă.

— Lya, — i dîse dna Martian cu bunătate, — scii că tatăl teu vrea să ne presinte di-seră pe dl Ioan Adrian, directorul Băncii. Ai vré tu să-l primim?

— De ce nu?

— E un om foarte serios și bine crescut — îl vei vedé.

— Nu e domnul acela pe care l'am cunoscut acum un an la Spa?

— Ba da, un domn nalt, bine făcut, care da mai totdeauna brațul unei bêtâne, mamă-sa.

— Da, da, mi-aduc aminte, — răspuse Lya distrată.

— De ce privești tu pe ferăstră, — i dîse Elena apropiându-se de ea și luând-o de gât cu dragoste, — aștepti pe cineva?

— Eu? cunoscem noi pe cineva în București, ca să am pe cine așteptă? Me uitam pe luciul zăpeșii — privesc ce bine se vede.

— E adevărat. Cum îți se pare ție acest domn?

— Care? — întrebă Lya cu grăbire, — ca și cum i-ar fi arătat pe cineva pe stradă.

— Nu, — dîse dna Martian făcându-i se milă de dînsa, — nu-i nimeni pe stradă, nu vine nimeni, draga mamii, să nu mai așteptăm . . . Vream să te întreb de dl Adrian. Ți-aduci tu aminte bine de dînsul? Un domn nalt . . .

— Sciu, sciu. Ce-i cu el?

— E și el printre cei ce au cerut mîna ta. E foarte cum se cade.

— Bine, eu nu dîc că nu-i cum se cade, dar am spus simțimentul meu pentru totă lumea acésta: imi sînt indiferenți. Ție îți place? va fi binevenit.

— Lya! . . . Cât de mult me mîhnesci, copila mea! . . .

— Nu, mamă. Stă în puterile mele ca tu să fii fericită?

— Da, fata mea.

— Nu cred . . . Nu stă nici în puterea mea, nici în a ta.

— Crede-me Lya, e un om cum se cade domnul Adrian.

— Fôrte cum se cade. Pe urmă?

— Nu ride, scumpa mea; a fi cum se cade, e ceva, în acésta lume, în care sînt atăția oameni cari nu sînt nici atăta. Și-apoi, — adăugă încet, — ca și cum și-ar fi vorbit șie-și, se pare ca e hotărît să nu se însore nici odată.

— De cine vrei să-mi vorbești, de dl Solean?

— Nu vream să vorbesc de nimeni.

— Ba spune drept: v'ăți pus în gînd să me închinăți acestui domn, ca pe un dar unei icône, și icóna nu primesce darul. A hal! ce bine-mi pare!

Și începuseră să se amuză, făcând o vesele care nu se potrivea de tot cu înălțimea ei. După aceea se opriră de odată și se duseră spre masă cu niște ochi mari și rîntăcioși.

— Ce-ai făcut, mamă dragă? ce-ai făcut? Ai trimis pe cineva la dînsul?

Dna Martian plecă ochii în jos, neputînd minți.

— Și ce-a răspuns? — adăugă Lya.

— Că e măgulit . . .

— Dar că nu primesce.

— Nu . . . că nu se însoră . . . și că-ți doare să fii fericită . . .

— Mulțumesc de bunătate.

— . . . pentru că el nu . . . în fine nu se crede demn de tine, și nu scie cum să-ți exprime acésta.

— Nimicuri, — dîse ea așezându-se pe un scaun.

Trecură câteva momente în tăcere. Lya se reșemase cu capul de spatele fotoliului și se uită în plafon, privind zugrăvela fără s'o vedă. Pe nesimțite i se umplu pieptul de o durere stranie, care i aducea lacrimile în ochi, și, fără a scie ce face, numeră liniile desenurilor de pe pîreți, pe când două șirôie de lacrimi i lunecau pe obraz în jos. Elena se apropiă de dînsa și începuseră a o sărută pe pîr și pe ochi de nenumărate ori, pe când ea însăși plîngea. Aceste două femei, mama și fata, cu același gînd, cu aceeași durere, își inecau lacrimile într-o suferință de o potrivă simțită, și păreau a îngropă un vis mîngăiat de amîndouă, în cele mai ascunse colțuri ale sufletului, de unde printr-o înțelegere tăcută, în veci să nu-l desgrôpe. Lya își lăsă capul să alunece pe brațele mamii sale și se pierdă astfel în gînduri . . .

Sera, la operă, dl Ioan Adrian fu prezentat Lyei, cu acel accent oficial ce se întrebuintează în astfel de ocașii și care aduce cu dînsul o recelă neexplicabilă.

Dl Adrian era ceea ce se numesc în lumea noastră *un om cu poziție*. De și cam în vîrstă — avea a-

prope 40 de ani — se păstră bine. Eră spătos, voinic, o ținută fără cusur, un chip cuviincios, cu o frunte îngustă, pe care răbdarea eră zugrăvită prin linii drepte și paralele, cari nu semănau de loc cu încrețiturile ce le lasă meditațiunea sêu suferința. În ochii lui mici și linisciți se citia secretul unui traiu fără pripela, ticnit, care începuse pe scaunul de copist într'un minister, și ajunsese pe fotoliul de director de bancă, fără salturi; pe ici pe colo decă întrebuițase câte puțină lingușelă, câte douë trei vorbe de rău despre șeful pe care-l înlocuise, câte o denunțare, etc. În colo, forțe grav. În vremurile din urmă se îmbogățise ca prin minune, ca atâția alții, cu niște manopere de burșă, de ore-ce se află în tôte misterile finanțelor. El convenia dlui Marțian din tôte punctele de vedere.

Presentarea se făcù, și Ioan Adrian fu înscris de cronicarii de mode ca *fericitul* logodnic al Lyei. Trebuia, numai, adăugat: al *nefericitei* Lye.

Nunta se făcù după Paște, la Soleni, cu sgomot și saltanat. Tôtă lumea care-i vedea nu se putea opri de a-i admiră. În aparență erau potriviți, și liniscea cu care dna Adriana privia totul în giurul ei, ar fi convins pe ori-cine de fericirea ce o simția mărițându-se.

După nuntă, plecară în străinătate, conform dorinței dlui Adrian, care, de un cârd de vreme, devenise grôzav de nobil în apucături. Mergeau la Paris numai pentru o lună, de ore-ce noul șef de familie nu putea lipsi mai mult, și apoi se întorceau la o moșie ce o cumpăraseră de curând lângă București.

Solean fu și el poftit la nuntă, și, după cum se pôte lesne pricepe, nu se duse — de și mai toți prietenii lui Adrian, își lăsară trebile la pământ și porniră la Soleni, spre a face plăcere unii șefului, alții colegului și alții amcului lor.

Un singur lucru i se părù ciudat lui Solean. În convorbirile intime ale grupului de tineri ce se reunea în fie-care sêră impregiurul aceleiași mese, cel ce aprobă mai cu căldură pe Eugeniu când ridea de candidații de înșurătoare, eră Adrian . . . Ei erau în ore-care intimitate unul cu altul.

— Cu tôte astea, — își dicea Solean, — în lume se vèd pe tôte țilele contradicții de asemenea natură. Și nu se mai gândi la dênșii.

III.

Eră pe la sfârșitul lui maiu. Cunoscutul senator, dl Forescu fost ministru pe vremea Conservatorilor și actualmintele stâlp al partidului liberal, da un bal venețian în minunata sa grădină din strada Dionisie. Tot ce are capitala mai pretențios, mai chipeș și mai elegant se întâlnea aci.

Un parc imens, cu tot soiul de boschete și de ascundături, cu basenuri recortate, cu păjiști de flori lucrute în tot felul de desemnuri, cu patru imense verande acoperite cu ederă sêu cu volbură, eră legat, printr'o terasă încăpătoare și netedă, cu salonul. Mii de candelice licăreau prin erbă și pe marginea brazdelor de flori, er prin aer nenumărate lampionce colorate se legănau în vânt, prinse de sârmă sêu de ramurile fragede ale pomilor. Lacul din mijlocul grădinei, mic dar forțe ingrigit, reflectă în apa sa liniscită lumina unui far dubiu, cu fețe de oglindă, ce se ridică pe o mică moviliță din centru.

Eră o nôpte caldă, cu aburi de poezie prin aer, cu lună pe cer, care te poftia par că să visezi deștept, departe de sgomot și de lume.

Sub puterea acestui farmec, Solean eși din rađa poporată a grădinei și se opri pe o bancă de crângi uscate, ce eră așezată chiar în marginea lacului, sub

o salcie. Se află aci de vre-un sfert de cês. Privia în oglinda apei nesfârșita adâncime a cerului, și, măsurând cu ochii depărtarea dela luminele din fundul lacului până la cele din înălțimea vèzduhului, pierdea câte un moment consciința lunei ce-l încungiuură, și i se părea că remâne singur, isolat între douë bolți înșiorător de depărtate, ca un corp ceresc. Pașii a douë persoane ce se apropiau îl deșteptară din vis. Erău doi tineri, cari creșându-se singuri, vorbiau în gura mare. Ei se așezară pe o bancă din vecinătate, așa că Solean i putea așii.

(Va urmă.)

Duiliu Zamfirescu.

C â n d i n c e t . . .

Când încet tu te apropii
Și în cale mi me opresci,
Nu grăesci, dar te vënd ochii,
Și-mi spun tainic ce simțesci.

Ochii tei, tu chip de ânger,
Ei sânt drepte mărturii;
Ei spun fără graiu-ți dulce,
Ce nici tu n'ai vré să scii!

Lucreția Suciu.

F r i c a d e b u c u r i e .

(„LA JOIE FAIT PEUR“.)

— Comedie într'un act de dna Emile de Girardin. —

(Urmare.)

DNA AUBIERS. Imi aveam și eu partea cea mai frumoasă, Dșeu mi-a luat'o! Dar, de cine vrei să vorbesci?

BLANCA. De o mamă rêuțaciôsă . . . eu găsesc că ea e o mamă rêuțaciôsă.

DNA AUBIERS. Nu 'nțeleg ce vrei să ȓici?

BLANCA. Voiu să-ți vorbesc de Gervesa . . . ea a silit pe fiul seu să se înroleze, fiind că voia să se înșore fără voia ei. Asta e o crușime nedemă . . . ar merită să-l plângă pentru totdeuna!

DNA AUBIERS. E bine?

BLANCA. A primit în fine noutăți despre fiul ei.

DNA AUBIERS (se scôlă.) Despre fiul ei?

BLANCA. El nu s'a inecat atunci când s'a cufundat „Amphitrita“, după cum se credea.

DNA AUBIERS. Oh! dômne! o asemenea fericire! e posibilă? (cade êr pe scaun.)

BLANCA. El se află la Brighton, și-l așteptă la Havre.

DNA AUBIERS (esaltată) Ce bine a putut face pe lume, femeia asta, ca să aibă asemenea resplată?

BLANCA. Nimic . . . și asta me revoltă! Ea nici nu scia măcar să-și plângă copilul.

DNA AUBIERS. Ah! Nu ȓice asta, copila mea.

BLANCA. La 6 sêptemâni după mórtea lui, ea eră liniscită și resemnată!

DNA AUBIERS. Fiind că ea tot mai speră. Ea n'a primit de loc informațiuni oficiale despre mórtea lui, și putea să sperere că într'o ții . . .

BLANCA. Atunci, mamă dragă, e o nebulie ace ez ce-ți ȓic — dar, ore noi, de ce n'am puté speră?

DNA AUBIERS. Speră!

BLANCA Oh! mamă, mamă, ce fericire decât ne-ar sosi vestea, așa pe ne-așteptate, că . . .

DNA AUBIERS. Oh! asta e imposibil . . . fiind că avem toate probele despre morțea lui însuși ămîntătoare . . . Sărmanul meu copil!

BLANCA. Ei au găsit cadavrul unui om care avea uniforma lui Adrian, e adevărat; dar nu l'a putut recunoște.

DNA AUBIERS. Așa e, dar . . .

BLANCA. Și apoi, poți că ș-a împrumutat uniforma vre-unui camarad.

DNA AUBIERS. Un oficier nu-și poate împrumuta hainele; și afară de asta, guvernul a fost informat de morțea lui.

BLANCA. A putut să se 'nșele.

DNA AUBIERS. Dar, mica mea nebună, Adrian mi-ar fi scris.

BLANCA. Nici Gervasa n'a primit noutate prin scrisoare despre întorcerea fiului său, un călător care venia din partea locului i-a spus.

DNA AUBIERS. Fiul său nu-i scria nici odată; dar Adrian, care ne iubese atât, ne-ar fi scris.

BLANCA. Cu toate astea, decînd știu că Gervasa are să-și vedă copilul, nu ne pot opri a nu spera, a nu via măcar, că și Adrian al nostru se va întorcel! Nu cred că Djeu cel bun să facă o asemenea nedreptate în favoarea ei, er pe dta să te uite. Oh! mamă, cât ai fi de fericită, decât ar veni numai oecăt cineva să te anunțe, că a vedut pe Adrian?!

DNA AUBIERS (*esaltată*). Taci . . . taci, îți dic! Aș muri! Nu-mi da speranța asta crudă, ea e inutilă, ea me face să-mi gădesc disperarea și mai amară.

BLANCA (*a parte, sculându-se*). Me descurăgheză . . . ea respinge toate speranțele! Și Noel, care me lasă singură! Cu toate astea, trebuie să i-o spun . . . (*tare*) Mamă! pleci?

DNA AUBIERS (*agitată, se scđlă și vrea să plece*). Da, me duc până la Matilda.

BLANCA. La Matilda?

DNA AUBIERS. Trebuie s'o fac cu ori-ce chip, să se întorcă la Paris. (*Ajunghnd la ușe, revine la Blanca*). Dici că la Havre așteptă Gervasa pe fiul său?

BLANCA. Da mamă, la Havre! el poate să sosescă mâine.

DNA AUBIERS. Ce fericire! Cum va puté ea suportă emoțiunea asta? (*eclatând*). Oh! nici odată nu voi avea asemenea fericire! Fiul său! fiul său! Cum va fi ea în asemenea așteptare? Ea va fi trebuind să socotescă césurile . . . minutele! Blanca, me întorc numai decăt! (*ese repede*).

Scena XIV.

BLANCA *singură*.

Lovitura e dată . . . Ideia va prinde rădăcini . . . Mai întei va înțelege că o mamă își poate regăsi copilul . . . și apoi i voi spune: această mamă fericită, nu e Gervasa . . . ești tu!

Scena XV.

BLANCA, NOEL (*cu un pāner în mână*).

NOEL. Dșoră, unde se duce dōmna?

BLANCA. La Matilda.

NOEL. Nu, ea a apucat drumul spre port.

BLANCA. Singură?

NOEL. Am făcut semn Luisei s'o urmeze într'ascuns.

BLANCA. Și, cât e de bolnavă astăzi!

NOEL. Nu s'arată de loc a fi bolnavă, ea merge

și cu pasul grăbit, ca și când ar vré s'audă noulate bună . . . Am cređut că i-ai spus ceva.

BLANCA. Dici că a apucat drumul spre port?

NOEL. Da, și d'acolo a luat'o spre stānga . . . spre Gervesa.

BLANCA. S'a dus la ea; nu me 'ndoiam!

NOEL. Și ce o să facă acolo?

BLANCA. I-am spus o poveste.

NOEL. O poveste?

BLANCA. Și i-am mai spus că ne-a sosit o fericire.

NOEL. Deja?

BLANCA. Dar, că fericirea asta e pentru Gervesa.

NOEL (*supărat*). Asta-i acum, am pățit'o! Va vedé că e minciună.

BLANCA. Atāt mai bine!

NOEL. Ș-o să te 'ncurci.

BLANCA. Și mai bine.

NOEL. Va înțelege că e un mister la mijloc.

BLANCA. Va căută . . .

NOEL (*înțelegēnd*). Bravo! și va ghici!

BLANCA. D'odată nu va cutezā să ghicescă, dar își va inchipui că avem ore-cari informațiuni sigure. Va ghici că el trăesece! Ah! dar noi ne-am pus la vorbă, și bietul prinsonier mōre de fōme.

NOEL. Etā pānerul . . . cu tot ce-i trebuie.

BLANCA. Fōrte bine . . . intră degrabă.

NOEL. Dta să stai de pāndă. (*Intră la Adrian*)

BLANCA. Fi liniscit! (*singură*) Intr'adevēr, decât ne-ar surprinde cineva . . . Matilda mai cu sēmă . . . apoi să mai veđi atacuri de nervi! Și bietul Noel, care are atāta grōzā de nervii Matildei!

NOEL (*ese d'în camera lui Adrian, speriat*). Dșoră . . . dșorā!

BLANCA. Ei, bine?

NOEL. Fratele dtale . . .

BLANCA. Ce s'a 'ntēplat?

NOEL. În camerā . . . nu e nimeni.

BLANCA. Adrian?

NOEL. Ai întors cheia de 2 ori?

BLANCA. Ah! am ghicit . . . e la Matilda.

NOEL. Dar pe unde a putut eși?

BLANCA. Pe ferēstră.

NOEL. Obiceitul lui!

BLANCA. Și mama, care pōte să se 'ntōrcă, are să-l vedā . . .

NOEL. Am pățit'o! abiā s'a 'ntors . . . și beléuă e gata.

BLANCA. Ei, ce vrei? decât o iubesece?

NOEL. Oh, amorul . . . amorul!

Scena XVI.

NOEL, BLANCA, ADRIAN.

ADRIAN (*intrând pe ferēstră*). Amorul are aripi.

BLANCA (*inaintând spre el*). A! etā-te!

NOEL (*asemenea*). Unde ai fost?

BLANCA. Ce copilărie!

NOEL. Ce nebunfe! (*il aduc în mijlocul scenei*).

BLANCA. Să sari pe ferēstră! mama putea să te vedā!

NOEL. Puteai să-ți rupi gātul!

ADRIAN. Sūnt deprins cu astfel de lucruri.

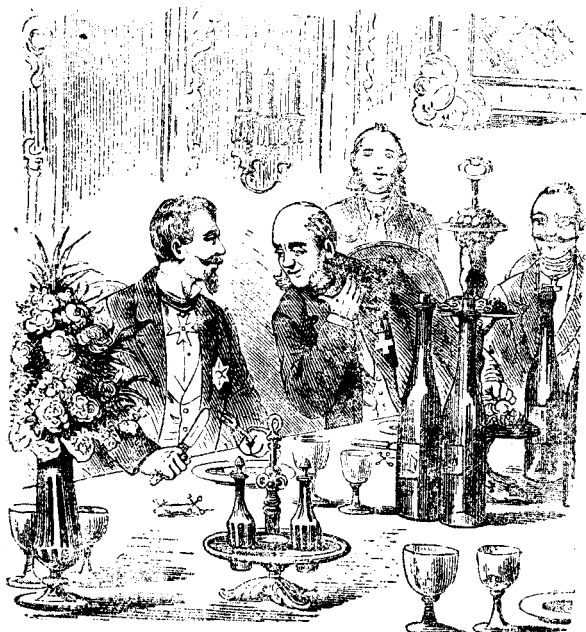
NOEL. Frumos talent!

ADRIAN. N'am putut să mai sufer . . . erā în fața mea și plāngă . . .

NOEL (*impingându l spre cameră*). Nebunia e făcută . . . intră degrabă!

ADRIAN. Cāt e de frumoasă . . . și s'o veđi indoliu!

Glume și nu pră.

Principele (cătră consiliarul intim, care aude greu și tocmai suferă de guturai.) E bine, dle, cum te afli?

Consiliarul. Mulțămesc de întrebare, principe, guturaiul me torturează binișor.

Principele. Dar dna soție?

Consiliarul (gândind tot la guturai.) O adevărată bătă, care mi-a făcut multe cėsuri rele.

Intorcându-se din Viena doi sërbi, se întâlnesc și-și comunică impresiunile lor.

— Am vëdut fôrte frumoșe lucruri, — țise unul.

— Și eu, — spune celalalt, — dar ceea ce am vëdut mai frumos e un dăntuitor pe funie care lucră la o înălțime neauđită și fără cumpănă.

— Aș! — reșpunde cel dintei, — asta nu e nimic. Am vëdut una mult mai frumoșă; am vëdut una care danțuia la o înălțime neauđită; avea cumpănă, dar n'avea funie!

Băeții. Unchiașule, am vinit să-ți dăcem nöpfe bună.

Unchiașul (adâncit în lucru.) Acuma n'am timp, viniți mâne dimineța!

Măcelarul (arătând insignul seu) Așă dară că mi s'a scos bine portretul?

Domnul. Fôrte bine, și încă de odată în douë poziții.

BLANCA. Ci, intră odată!

ADRIAN (*resistând.*) Să ve spun drept . . . decă toți morții ș'ar vedé veduvile in doliu . . . ar inviă!

NOEL. Și veduvile ar muri de spaimă. Intră degrabă! dómna póte să se 'ntórcă!

ADRIAN (*smulgându-se dintre ei.*) Nu! Voiu să vedé pe mama! Sânt sigur că bucuria . . .

BLANCA. O va omori.

ADRIAN (*trecând la stânga.*) Voiu s'o vedé!

BLANCA. Noel, auđi? vré s'o vedá.

NOEL. Asta e o nebunie.

NOEL (*împingându-l spre ușă.*) Trebuie să te silesc? n'ai s'o veđi!

BLANCA (*iute.*) Copil fără inimă!

NOEL (*asemenea.*) Rěutácios!

BLANCA (*asemenea.*) Urit!

NOEL (*asemenea.*) Brutal!

BLANCA (*asemenea.*) Nebunatic!

NOEL (*asemenea.*) Pedant!

ADRIAN. Oh! oh! Decă me tratați așa . . . fugă! Imi place mai bine cu sělbaticii.

NOEL (*ascultând.*) Sssst! tăcere!

BLANCA (*cu dragoste.*) Adrian dragă! . . . încă un minut!

ADRIAN. Fiind că nu-i chip altfel . . .

NOEL (*tot ascultând.*) Vine!

BLANCA (*împingând pe Adrian in cameră.*) Eră și timpul!

(Va urmá.)

I. C. Lugoșian.

Despre femei.

(Femeia, „ea“, cum să fie femeile și cum să nu fie, principalele preocupări ale femeii, ocupațiunea principeselor, numele femeilor noastre, femeile japoneze, femeile in Cochinchina.)

Póte nici odată nu s'a vorbit așa mult despre femeie ca in ăilele noastre; nici odată cestiunea femeii n'a fost mai mult agitată ca acuma.

Nimenea nu póte trage la indoielă influința ei in politică intr'un timp cu deosebire, când tótá lumea face politică. De multe ori femeia jócá un rol cu mult mai insemnat de cât bărbatul, pentru că are finețá, tact și astuție. Și apoi ea are un avantaju, pe care noi nu-l avem, farmecul și frumsețea. Femeia este o ființă diabolică séu divină, după societatea, in care trăiesce, după educațiunea și adese-ori și după nascerea sa. Ceea ce nu se póte contestá, e, că ea se acomodeză mai lesne decât bărbatul situațiunilor noué. O femeie din popor póte fórté bine deveni o regină cum se cuvine.

La teatru ea intrece cu mult pe bărbat. In balet nu e nimic mai prost ca un bărbat, care jócá; pe când cea mai neinsemnată balerină face un óre-care efect. In pictură tot asemenea. Portretul unui bărbat n'a reușit nici odată ca portretul unei femei, și eu sânt sigur, că o grupă de amazóne ar face un efect mai bun la defilare, ca un escadron brilant de ofițieri.

Și de ce acéstá? pentru că bărbatul e prosă, și femeia e poesie. După unii femeia este un simplu obiect de lues și de plăcere. Alții susțin, că Dđeu nu i-a făcut inimă; cine are insé mai bună inimă ca o mamă? ca și poesia, femeia nu suferé nici mediocritatea, nici contradicerea. Ea e o grație séu un biciu, un ánger séu un demon, o mângáiere séu o epidemie. Dar ét'o in superioritatea sa asupra omului: ea e mama umanității; ea nasce pe om, făcându-l apoi prin crescere bun séu mișel.

Decă femeia a perdut genul omenesc, dând lui Adam să mánánce póme din pomul oprit, ea este destinată să-l și mánáuésce.

Intr'o carte apărută de curénd, in nemșesce, sub titlul „Lexiconul amorului“, gásim următorul articol despre vorba „ea“: Ea insemnézá ceea ce este mai frumos, mai dragálaș, mai plin de spirit, mai amabil, mai virtuos, mai incántător, mai tainic, mai dumnezeesc din tot ce esistá pe acest pámént, până in momentul in care un capriciu al sorții face dintr'énsa o ființă urită și respingátóre.

Ea e un ánger, ce se preface in demon; un porumbel ce devine șerpe; un miel ce se preface in tigrú; o flóre care se veștejesce și din mirosul căreia nu mai remáne nimic in urmă.

Une-ori, in casuri fericite și fórté rari, ea nu se schimbá, ci remáne ángerul, porumbelul, mielul, flóreá mirosítóre; acesta depinde insé in primá linie dela grădinarul care are să o ingrigescá.

Cum să fie femeile și cum să nu fie!

Femeile să fie ca luna: atât de luminóse și poetice, și nici așa ca luna: să nu aibă curte impregiur lor.

Femeile să fie ca césornicele: punctuale și progresând cu timpul, și nici așa ca césornicele: să nu se lase a fi întórse.

Femeile să fie ca un general: cu atitudine maiestetice și hotăríte, și nici ca un general: să nu conducă atâtia bărbați.

Femeile să fie ca gura: trandafirii și fragede, și nici ca gura: să nu mușce atât de des.

Femeile să fie ca o esposiție de arte: ochiul să nu întâlnească decât frumosul, și nici ca o esposiție de arte: ceea ce întâlnește ochiul, să nu fie numai artă.

Écă, după un filosof, cari sânt principalele preocupări ale femeii in viéta sa:

La patru ani, ea se gándesce la bombóne; la 7 ani, singura ei grige este pápușá; la trei-spre-đece ani, cugetá ăiua și nóptea la vėrul ei; la opt-spre-đece ani, se gándesce la cásătorie; la doué-đeci și cinci de ani, își mângáie copilașul; la trei-đeci și cinci de ani, ea este preocupată de primul ei fir de păr alb; la patru-đeci de ani se vede pe față-i prima sbărcitură și grija de care e cuprinsă; la cinci-đeci de ani, ea se gándesce la trecut; in fine, la șese-đeci de ani, femeia nu cugetá decât la reverendul părinte X., directorul seu spiritual!

Lásám filosofului in cestiune respunderea observațiunilor sale.

Despre muierile din familiile regente se scriu numai sciri privitóre la călétóriile și la toaleta lor. Étá câteva notițe despre ocupațiunea de predilecțiune a principeselor:

Impėrătésá din Germania se ocupá cu lucruri umanitare; regina din Saxonia de asemenea; principesa Ștefania desémná; sora sa decedată coseá chiar pe mașina de cusut și lucrá lucruri mai fine; principesa englezá Beatrice, soția tinėrá a principelui Battenberg, colorézá aquarele frumóse; regina Angliei încă se ocupá in tinerețele ei cu aquarele, cu sculptura și cu musica de piano; regina din Danemarca și-a deprins in lucrul muieresc pe cele trei fiice ale sale, pe ducesa de Wales, pe țarevna Rusiei și pe ducesa de Cumberland; archiducesa de Mecklenburg Strelitz e artistă in musică; regina din Spania se ocupá cu studiarea limbi-

lor; regina din România e cunoscută lumii întregi sub numele de „Carmen Sylva”, și ca protectoarea orfanilor de asemenea cunoscută și din războiul ultim ca îngrijitoare de răniți; regina din Belgia se ocupă cu promovarea industriei femeiesci; regina din Portugalia și cea din Italia se ocupă cu afaceri școlastice, cu ajutorarea săracilor și cu creșterea băeților orfani.

Numele femeilor noastre trebuie considerate ca provenind mai ales din limba elină, latină și ebraică. Din limba elină sunt luate următoarele nume: Agnes (Inocenta), Eleonora și Laura (Milosă), Elena (Strălucitoare), Irina (Pacinică), Melania (Intunecată). Din limba latină: Aurelia (Aurita), Beata (Fericită), Clara (Curată), Clementina (Smerită), Francisca (Liberă), Leonia (Curațioasă), Lucia (Luminată), Margareta (Mărgăritarul), Felicia (Fericită), Sabina (Răpita), Ursula (Ursică). Din limba ebraică și alte limbi orientale: Ana (Amabilă), Elisabeta (de Dumnezeu mărită), Gabriela (Dumnezeiescă), Marta (Supărata), Maria (Indărătnică), Rebeca (Binenuțrită), Sara (Stăpână), Susana (curată ca crinul), Sidonia (Pescărița). Din vechea limbă germană: Berta (Strălucită), Emma (Casnica), Carolina (Puternică), Matilda (Eroina).

Tote femeile de pe fața pământului sunt cochete și caută a-și ascunde vârsta; numai Japonezele fac excepție la acesta regulă.

Nu numai că peptănătura lor servă a indica vârsta, dar încă și a arăta fetele de măritat, veduvele mângâiate și pe cele nemângâiate.

Fetele de la nouă ani în sus, poartă părul strâns într-un creștău, în formă de semi-cerc în partea din urmă; partea dinainte e goală, afară de două bucle de pe care parte a frunții.

Domnișoarele de măritat își rădică părul foarte sus dinainte și-l împletesc în formă de eventualiu său de fluturi, semănându-l cu fire de argint său bombe colorate.

Veduva care caută un al doilea bărbat, își învertesce părul dinapoi în giurul unui ac de scoică așezat orizontal.

Ceea care vră să rămână credincioasă mortului, își taiă părul scurt și-l peptănă îndărăt fără cărare și fără nici o podobă

Cam rar se întâlnesc femei astfel peptănate.

Un misionar din Cochinchina a publicat, sub titlul „Douăzeci de ani în Annam”, un volum foarte interesant, din care eștragem pasagele următoare:

Când un bărbat are a se plânge în contra soției sale, nu face de cât a o pedepsi. Cu toate acestea nu se grăbește cătuși de puțin și lasă să-i treacă prima furie produsă de greșela comisă.

După ce și-a luat dejunul, și-a bătut ceaiul și și-a fumat țigărele, se îmbracă într-un costum convenabil, ia un aer magistral și dice soției sale să-i aducă varga.

Femeia se supune cu respect și se întinde cu fața în jos pe un covor, la picioarele soțului ei. Acesta o lovește mai întâi de trei ori cu varga pe spinare, apoi i face o mică morală bine simțită în privința datorită unei soții cum se cuvine să fie către soțul ei.

La fie-care punct și subdiviziune a discursului, face o mică pauză și ridică varga mai dând câte o lovitură; doamna cere iertare, plânge, geme și făgăduiesc că pe viitor are să se poarte bine. Bărbatul i dă varga și o ducă la loc; ea salută și se retrage mulțumindu-i.

După prânz, se începe aceeași ceremonie, și apoi

o repetă mai năinte d'a se culcă, căci ori-ce corecțiune trebuie să se facă de trei ori. Tot astfel se corege și copiii și servitorii.

Ori-ce procedeu mai puțin solemn este privit ca un dispreț pentru femeie!

Indată ce bărbatul a eșit din casă, soția lui își răsbună pe câne, pe pisică său pe ori-ce alt dobitoac, și câte odată chiar pe copiii ei, luându-i cu aceeași vargă la bătaie și făcându-le aceeași morală ca și soțul ei.

F.

Doine din Ardel.

(Solnoc-Doboca)

XVIII.

Mândra mea mândră Iónă,
Scrisă-ți-i fața 'n icónă;
Mândruliț mândru luon,
Scrisă-ți-i fața 'n țitron;
Scrie-mi și numele meu,
De-i muri, să mor și eu,
De-i trăi să fii al meu!

XIX.

Fă me dómne ce mi i face,
Fă-me dómne lemn de tufă,
Să-me taie mândra furca,
Să-me ducă 'n șețetóre.
Să-me ție 'n brațșóre.

XX.

Ce te uiți lele la mine?
C'or gândi că te am bine;
Ci te uită peste sat,
C'or gândi că ne-am lăsat;
Și te uită peste rit,
C'or gândi că ne-am urit;
Și te uită peste plai,
C'or gândi că nu me ai!

XXI.

Vai de mine ce-am ajuns!
Să vërs lacrimi în ascuns;
Din față să te iubesc,
Din inimă să jălesc. —

XXII.

Frunză verde de rachită,
Hidă-i fata romenita;
Face-ar bine fetele
Să-și spele obrazele! —

XXIII.

Floriceică de pe rit,
Bădița mi-a poruncit,
Ca cu nime să nu rid;
Io napoi i-am poruncit:
N'am jurat cu el pe cruce,
Că eu după el m'oi duce;
N'am jurat cu el pe steag
Ca 'n lume să n'am om drag;
C'am jurat pe-o florice
Ca să șed cu cin' oi vré
Și cu cine mi-a plăc.

Adunarea gen. a Asociațiunii transilvane.

— La Gherla in 29 și 30 august. —

Ajunul adunării. N'am participat de mai mulți ani la adunările generale ale Asociațiunii transilvane, eti motivul principal pentru care am venit bucuros acum. Am mai avut și alt motiv și anume: am fost de față și atunci când Asociațiunea pentru prima-ora și-a ținut adunarea in orașul acesta. Adunarea de atunci mi-a făcut o bună impresiune, ce n'o pot uita. A fost prima intrunire românească mai mare la care asistasem și par că te ved și acum, dle redactor, cum recitași de pe tribună poezia dtale „Geniul Națiunii“, acoperită de freneticele aplause ale publicului intreg. Entuziasmul acelor zile imi este o suvenir dulce, care m'a atras și acum la Gherla. De atunci au trecut vr'o 17 ani la mijloc, îmbetrănesc și mi place să revin la suvenirile din tinerețe.

Și fiind că am început cu aceste apretări subiective, trebuie să constatez din capul locului, că nu mi pare rău de fel c'am venit. N'am mai avut impresiunea de atunci, căci — de! sângele nu mai circulă așa 'nfocat; dar am fost satisfăcut, vedând inaintarea ce facem in cultură. Acest progres nicăiri nu se pôte constata mai bine, decât la adunările Asociațiunii transilvane, cari formeză focarul de intrunire al inteliginței române din Ardeal.

Și asta-dată s'a intrunit un public numeros, care a sosit astăzi (la 28 august) parte pe calea ferată, parte cu trăsuri particulare. Comitetul de bună primire de aici, in frunte cu dl canonic Vasilie Pop, a intimpinat comitetul Asociațiunii și pe ceilalți oșpeți la gară, unde s'a adunat un public mare de români și de neromâni din oraș. Când trenul sosi la gară, musica încep să cânte un marș românesc și publicul aclamă cu entuziasm pe oșpeți. In numele comitetului din Sibiiu viniră dnii: vice-președintele Iacob Bologa, secretarii George Barișiu și dr. D. P. Barcian, cassarul Eugen Brote, membrul Parteniu Cosma; apoi vedurăm oșpeți dela Cluș, Blaș, Deva, Sătmar, Băsești, Lapuș, Șomeuta, Sibiiu, Năsăud și din alte părți, ba salutarăm in mijlocul nostru și pe dl Quintescu, membru al Academiei Române din București.

După salutarile reciproce, fie-care oșpe primì un plan al orașului, cu designarea cvartirului seu, și astfel toți, dimpreună cu musica, intrarăm in oraș și ne cuprinserăm cvartirele oferite cu cea mai mare afabilitate de toți locuitorii orașului, fără deosebire de naționalitate. Eu sânt in gazdă la o familie armână, tot acolo unde am fost și inainte cu 17 ani. Atunci familia avea mare bucurie, căci i s'a născut o fetiță; acum aceeași familie are alta bucurie, Dumneșeu i-a dat o nepotă... Așa trece vremea . . .

Sera ne-am intrunit toți la o seră de cunoștință in cafenea principală, unde petrecurăm până târziu intr'un mod foarte cordial, la care contribuì mult și tinerul nostru basist din Sibiiu, dl Isaia Popa, care ne cântă doue piese aplaudate din tôte părțile.

Sedința primă a adunării generale s'a deschis astăzi (la 29 august), după serviciul divin celebrat in ca — eram să scriu catedrală, dar conștiința nu me lasă să numesc catedrală bisericuță română de-aici.

Etă singurul punct ce nu s'a schimbat in Gherla din timpul când am fost aici; căci cestiunea reședinței episcopiei de Gherla nu s'a rezolvit încă, unii vreu s'o ducă d'aici, alții nu i dau parale să-și clădescă reședință și catedrală, ba sânt și de-aceia cari nu vor să-i acorde nici loc.

Neputând să incapă in biserică decât o mică parte a publicului, ne adunarăm mai de grabă in sala spațioasă a redutului orășenesc, destinată pentru adunarea generală, unde — se intruni și un număr frumos de dame și unde — invitat prin o deputațiune — vini apoi și vice-președintele dl Iacob Bologa.

Inteu se dete cetire unei adrese a dlui Timoteiu Cipariu, președintele Asociațiunii, carele se scusă că din cauza sănătății sale sdruncinate nu pôte luă parte. Adunarea luând act cu regret, aclamă pe nestorul literaturii noastre. Așa sântem noi Români! Până când Cipariu putea să conducă adunările, Asociațiunea nu-l alegea președinte, ci acum la adâncile sale bătrânețe i impune astfel de sarcină. După opiniunea mea ar fi mai potrivit, ca Asociațiunea să-l alegă președinte de onoare și astfel să-l achiteze de scusele ulterioare.

Vice-președintele Bologa deschise apoi adunarea cu o cuvântare scurtă, salutând pe cei intruniți, in al căror nume respunse protopopol Gherlei dl Andreiu Anton. Apoi se cetiră niște depeșe de felicitare și după aceea se trecu la ordinea zilei.

Se făcu apelul nominal al membrilor Asociațiunii; se alese o comisiune de 3 membrii pentru incasare de taxe dela membrii vechi și dela cei noi, in persónele dlor: canonicul Dimitrie Coroian, proprietarul Petru Mureșan și ofițiantul episcopesc d. Iuliu Simon. Ședința se suspendă pe câteva momente și comisiunea își începă activitatea numai decât. Redeschidându-se ședința, comisiunea raportă că a incasat 650 fl. 25 cr., cetind și numele contribuitorilor, cari fure declarati membrii.

Raportul general al comitetului despre activitatea sa in anul 1884, împărțindu-se tipărit intre membrii, se consideră cetit. Din acela se vede, că in anul trecut activitatea de frunte a comitetului s'a concentrat intru inființarea școlii de fete in Sibiiu. Spre acest scop s'a acceptat un plan al arhitectului F. Maetz din Cluș și acesta s'a și însărcinat cu executarea edificiiului pentru suma de 59,700 fl. Zidul e gata, școla se va deschide in anul viitor. Averele intregă a Asociațiunii cu finele anului 1884 a fost de 95,915 fl. 23 cr., a fundațiunilor și depositelor administrate de comitetul Asociațiunii de 13,659 fl. 66 cr. Membrii au fost in anul 1884, fundatori 54, ordinari pe vieță 98, ordinari cu taxe anuale 403. Biblioteca a constat cu finele acelu an din 1889 opuri in 5620 volume.

Se alese apoi o comisiune pentru studiarea propunerilor, in persónele dlor: avocatul Andreiu Medan, asesorul orfanal Ioan Simionăș, Pamfilie Grapini, Gerasim Domide și Ioan Georgiu; o alta comisiune de 5 pentru esaminarea rațiociniului pe 1884 și a proiectului de buget pe 1886, in persónele dlor: Iuliu Coroian, dr. Vas. Lucaciu, G. V. Borgovan, dr. Ioan Pop și Atanasie Demian.

In sfârșit dl G. V. Borgovan ceti disertatiunea sa: „Escursiune prin istoria pedagogiei la noi Români“, care este un resumat al istoriei pedagogiei la noi și care a fost bine primită din partea publicului doritor să asculte și alte lucrări literare; insé ne mai fiind alta, ședința se incheiă.

Banchetul care se țin după inchiderea ședinței prime, la mișdădi, avu un succes complet și fu bine arangiat.

Se intruniră vr'o 120 de persoane, bărbați din diverse părți ale Ardélului, cari petrecură bine în conversațiuni vesele și delectându-se în muzica bună.

Toaste n'au fost multe. Primul, ca totdeauna, s'a pronunțat de către președintele adunării pentru Maj. Sa; dl canonic Vasile Pop a închinat pentru comitetul Asociațiunii; a vorbit și dl Popa, redactorul „Calicului”, ținând un toast umoristico-satiric, aplaudat cu plăcere; în sfârșit unul dintre magistrații maghiari ridică un toast pentru cultură.

Concertul séra la 8 ore se țiră tot în sala redutului, îndesuită de public, încât nu mai eră cu puțință să te miști.

Programa eră următoarea:

1. „Cântec de jertfă” de L. v. Beethoven pentru bas, cântat de Isaia Popa. 2. „Alla Stella confidente”, fantazie nocturnă de I. Leybach, executată pe pian de dșóra Maria C. Pop. 3. a) „Inimióra răpită”, romanță, poezie de Rășcan, muzica de A. Flechtenmacher; b) „Il libaccio” de L. Arditii, cântate de dra C. Pop, acompaniată pe pian de dl E. Gocs. 4. „Eremitul din Carpați”, poezie de Andreiu Mureșan, declamată de dl George Simu. 5. „Ernani” de G. Verdi, executată pe violină de dra Ana C. Pop. 6. a) „Unde ești”, romanță, poezie de Th. Șerbănescu, muzica de George D. Cavadia; b) „Regina mea”, vals de R. Planquette, cuvinte române de Roșcan, cântate de dra A. C. Pop. 7. „Carnaval de Bucuresci” de F. Lorenz, executat pe pian de dra M. C. Pop. 8. a) „Nor de vijelie” de Humpel; b) „Ciobanul” de Dima, cântate de Isaia Popa. 9. „Marș triumfal”, executat pe violină și pian de dșórele Ana și Maria C. Pop.

Afară de programă, dșóra Valeria Pavelea din Năsăud, a mai declamat în costum național poezia „Copila Română” de Iosif Vulcan.

Regret, că timpul nu me iertă să pot apreția mai în detaliu acest concert frumos. Este greu să poți face atâte lucruri în o di: adevărat să te scoli timpuriu după ce te-ai culcat târziu, să fugi la biserică, de acolo la adunare, după adunare să faci vizite, apoi să iai parte la banchet, să stai séra la concert, apoi să cinezi până târziu și încă tot în ziua aceea să scrii și corespundință. Fără să nșir dară moși pe groși, voi spune scurt și cuprindător, că concertul a multămit pe toți.

Partea cea mai importantă a succesului compete dșórelor surori Ana și Maria C. Pop, cari executară totodată și cele mai multe piese, încântând pe toți și producând un vifor de aplause frenetice binemeritate. Asemene a produs mare efect și dșóra Valeria Pavelea, care a declamat cu multă grație. Dl Isaia Popa a fost acoperit de aplause; ba a primit și un buchet. Er dl George Simu a recitat cu vervă poezia indicată în programa.

Ședința a doua (la 30 august) s'a deschis după ce întieiu s'a sfințit casa nouă a dlui N. F. Negruț.

S'a ascultat raportul continuativ al comisiunii pentru înscrierea membrilor și s'a constatat, că la această adunare s'a încasat cu totul 1026 fl. 25 cr. și s'au promis încă 281 fl.

După ce se cetiră érăș niște depeșe de felicitare, se ascultară raporturile comisiunilor alese pentru studiarea raportului comitetului și constatăm cu bucurie, că nu s'a vorbit însădar, ca alta-dată. Discuțiune s'a făcut numai la ajutorarea școalelor populare și la destiuirea școalei superioare de fete, dându-se imputerire deplină comitetului.

În locul repausatului membru al comitetului din Sibiu Visarion Roman, s'a ales dl Zacharie Boiu.

În sfârșit s'a decis ca viitoare adunare generală să se țină în orașul Alba-Iulia, unde a fost invitată de către inteligența română de acolo. Și după ce dl advocat Grigorie Stețiu mulțami în numele Gherlanilor Asociațiunii pentru onóra ce le-a făcut, președintele încheiă adunarea.

După încheierea adunării, dl N. F. Negruț, care a dezvoltat zelul cel mai mare întru arangiarea acestei adunări, întruni la mésa-i ospitală un număr considerabil de óspeți.

Balul séra la 9 ore încheiă șirul festivităților române din Gherla. În spațioasa sală a redutului gherlan n'a fost încă bal atât a impoporat ca și acesta. Eră o nópte feerică, în care silfidele grațioase în costum național și de modă rivalisau întru cucerirea inimelor bărbătesci. Un adevărat câmp de bătălie, în care s'au și rănit mulți. Norocul meu, că nu mai sânt tiner.

Călușerul a fost jucat în paușă de o grupă de tineri dibaci, supt conducerea vátavului Vărărean, și a produs o senzație mare.

Vinitul a fost între patru și cinci sute fl.

Dar despre bal cred că-ți va scrie altul, care cunoșce mai bine damele prezente decât mine. (Am rugat pe un amic, dar se vede că a fost ocupat cu alte lucruri. Red.)

Cronică bucurescénă.

— 18/30 august 1885.

(Lipsă de materie. — După întórcere. — Răzeșul poet.)

„Familia”, în numărul dela 14 iulie, n'a lipsit întocmai ca confrății mei dela *Doina* să anunțe cititorilor ei plecarea subsemnatului. Și ce le pasă lor decă, simpaticul colaborator dela Bucuresci a plecat din țeră? Călătorie sprincenată! ar pute esclama de bună semă. Tot așa esclam și eu când dau cu ochii diinic prin colónele diarelor nóstre, la rubrica: *d'ale diiei, sciri și fapte, ecouri, cronică, informațiuni*, etc., de nesfirșite pomelnice cari nici macar nu ne pot face să zimbim.

Și trebuie să observăm că diarele bucurescene cu deosebire fac us de acest fel de pomenire. Și n'ar fi nimic decă usul ar rămân us, dar abia căldura s'a ivit și fericiti pământului au început să fugă unul câte unul de zăduful amestecat cu praf al Bucurescilor, și usul devine un abuz neînfrénat. Vai! atunci de răbdarea cititorului care, cu totă zăpușala vremii, își sacrifică totuși gologanul pe altarul presei, vrénd să afle ce se mai petrece de nsemnat prin lumea largă, și n loc d'aceste, dá cu nasul de colóne întregi umplute, în lipsă d'altă materie, cu nume de indiviți mai mult sau mai puțin obscuri și muritori. Și acesta stare de . . . lucruri continuă cea mai mare parte din an, căci abia conțenesc *plecările* și încep *reîntrările*, și așa mai departe . . .

Și tocmai ne aflăm acum la capitolul reîntrărilor. Cu serile o lécă mai de suferit ale lui august, fie-care începe a se întórcere la căminul de unde arșița lui Cireșar și decórea lui Cuptor îl gonise. 15 august, încheierea vacanțelor școalelor primare și ale tribunalelor, pare a fi încheierea vacanțelor tuturor desertorilor vieții de oraș! Puțini întârzielnici mai rămân, dela această dată, rătăciți prin văi și prin munți. Și pe pod, prin grădini, séu la spectacule, unde ne revedem cunoscințele, étă întrebările la ordinea diiei:

— Când ai venit? Unde-ai fost? Cum ai petrecut? Cine mai eră p'acolo?

Și fie-care își povestese, cât se pôte mai înflorit — afară numai decât n'a fi vr'unul din acei vecinici nemulțămitori — viața petrecută la Câmpu-lung ori la Pucioșa, la Câmpina ori la Sinaia, la Lacul-sărât ori la Balta-albă, la Slănic ori la Băltătesci, la Constanța ori mai departe. Și petrecerea în general a fost admirabilă.

Nu tot așa putem dice că petrecem și după ce ne-am vîdeut acasă. Ne vine greu să ne reluăm sarcina de toate țiile și nimic nu ne mai mulțămese. Astfel găsim trupa de opere germană, dela „Rașca“, fără șic, nemții nefiind făcuți pentru acest gen care aparține prin eselență francesului; spectacolele române dela „Stavri“, nesărate; cele ce-au loc din Joi în Pașce la „Dacia“, rânceđite. Și astfel ne trecem timpul, în așteptarea altor țile mai bune, cercetându-ne cunoștințele cu cari ne-am strîns mai mult relațiunile, seu pe cari le-am făcut pe unde ne-am primblat.

Dar câte din aceste cunoștințe nici nu le mai vedem, nici nu le mai auzim de nume, odată reintrați în vîrtejul vieții de Bucuresci! Căci, de și nimeni nu uită, la plecarea, a-și lua țiuă bună dela toate cunoștințele făcute, și toți repetă cu plăcere: „La revedere în Bucuresci!“, într'atât impregiurările traiului ne despart aci, pe cât aceleași impregiurări ne uniau acolo. Căci totul acolo: excursiuni, gustări, petreceri, se fac în cercuri numeroșe, și cu cât numărul e mai mare, cu atît și reuniunile mai insuflețite. Ursuza etichetă alun-gată, risul e mai sincer, giumele mai vesele. În libertate e adevărata unire, în fără grige adevărata veselie.

Odată însă reveniți la cămin, simțim că nu mai sîntem liberi, fărăgrigea dispăre și cu aceste veselii care ne făcea să petrecem așa de bine, cu aceste și cunoștințele ce-am contractat și cadem în starea de nemulțămire despre care am vorbit mai sus.

Ceea ce contribuie mult la asta e pôte și nevoia de odihnă pe care, numai întorși acasă, începem a o simți. Căci decât în cursul anului așteptăm cu nerăbdare, amariți de greutatea traiului, țiuă când să schimbăm lucrul cu care ni s'a urit pe-o odihnă de-o lună, acesta odihnă de 30 de țile de concediu, e, după cum am mai spus-o, cu mult mai obositoare chiar de cât munca cea mai invierșunată pe care ar s'evîrși-o cineva în lunile-i de lucru, căci, departe d'a o petrece în linisce, o întrebuițăm în a ne obosi cât s'ar puté mai mult și numai reveniți înapoi, simțim totă nevoia ce aveam de odihnă. Atunci decât putem smulge obositorilor noastre ocupațiuni câte-o oră de libertate, apoi o trecem într'o completă lenevire.

Observ că încep a deveni elegiac și asta se potrivește rău când ai în gând a face elogiul unui glumeț. E vorba de bietul răzeș-poet Gheorghe Tăut, încetat din viață luna această la Iași, care ne-a procurat în țilele lui multe momente vesele prin satirile sale, multe adevărate icône ale timpului. Am recitat cu plăcere țilele aceste: *Răspopă*, *Egumenul*, *Aristocratul*, *Apoi nu-s civilizat?* și atâte altele ale acestui scriitor, care avea numai două corde la liră: a satirei și a patriotizmului, cea dintăiu instrunată de nedreptățile și de ticăloșiele vécului, cea d'a doua de cultul numelui ce purtă, nume moștenit dela faimosul sfetnic al lui Ștefan cel mare, logofetul Tăut. Acesta din urmă simțire, făcându-l să fie mândru de țera sa, i inspiră increderea exprimată cu atăta energie în poema *Românului*, cea mai frumoșă din poesiele-i patriotice, devenită poporală:

Căt Carpații înalți fa'nic
România vor umbri.
Căt Siretul și-Oltul pacinic
Sinul ei vor rēcori.
Atăta sub mândrul sóre
Și eu viața voi avé.

C'ori cât timp Român voi fi,
Nu me tem că voi perî!

Și decât ceva-i jicniă acésta mândrie, eră numai lipsa de unire între frați (scriă înainte de unirea țerilor) sfânta unire, visul drag al poetului care i-a consacrat atâte versuri.

Cu totă însă acésta simțire nobilă, Tăut nu va trăi în literatura română de cât ca satirist, titlu destul de frumos judecând după raritatea genului la noi, unde din nenorocire satiristii lipsesc aprópe cu desevîrșire. Dicem: din nenorocire, și toți acei ce sînt pătrunși de adevărul vechiului adag'o: *Ridendo castigat mores*, de sigur ne înțeleg. Căci, Dămne! mult ar fi, decât nu totul, de satirat la noi, începînd cu satirele *Ciulimului* și incheind cu elogele lui Vilsan dela Ciolan, adresate sfintei Triniade a lui Hugo, Heliade și Polihroniade.

Născut la anul 1823, în Botoșani, Tăut și-a petrecut țilele împărțite între viața de oraș și cea de țera unde-i rămăsese un petec de moșie, moștenit din străbuni, căror le-au fost dărui de domnul Ștefan, ceea ce-l făcea să dică:

Rid ciocoi de s'omóră

De micuța-mi moșioră,
Dar cu ea eu me mândresc,
Că-i prin sänge căștigată.

Și d'aceea pe pămînt
Mie-mi place ca să cînt:
Sînt răzeș,
Și răzeș
Vecnic vreu
Să fiu eu.

De și posedând puțină instrucțiune (făcuse numai clase primare din locul născerii) Tăut a fost unul din pionierii literaturii românești, făcînd parte din pleiada în care găsim pe Săulescu, Istrati, Gusti, etc. și în fruntea careia erau Asachi, C. Negruți și Alecsandri. El a publicat, afară de colecția sa de *Poesii*, din 1862, unde găsim cea mai mare parte din satirele sale, cari mai toate fuseseră publicate prin țiarele timpului, — *Brădușe române*, (poesii noi) în 1868, și mai multe alte diferite scrieri, în versuri séu în prosă. Totuși, o repetăm, poemele sale istorice sînd pré palide, și încercările-i pentru teatru departe d'a răspunde complicatelor exigențe ale scenii, Tăut nu va trăi de cât ca satirist, gen în care dă dovédă de un bun observator al moravurilor societății în mijlocul căreia viețuia, zugrăvindule cu esactitate și biciuindu-le cu spirit.

Fie i țerina ușoră și amintirea îndelungă!

A. C. Șor.

Literatură și arte.

O broșură politică a apărut de curînd la Sibiu în editura librăriei W. Krafft. Ea pörtă titlul „Un cuvînt“ și e semnată de pseudonimul Menenius Agrippa. Autorul anonim începe astfel: „Necăjit imi inting péna în négra cernelă, căci mai négră ca cernelă este inima mea românească. Unde privim tot rău vedem la noi și într'ale noastre și fôrte puțin plăcut și imbecurător! Și

cine-i de vină? Singur noi! Să nu invinuem pe alții și mai puțin pe cei străini de noi, căci ca totdeauna așa și în vremea de astăzi, unde mai ales domnesce spiritul egoistic și materialist, tot nămuri își are dreptul, ba datorința, de a-și păzi și mări interesul propriu, fără pre multă considerare la alte nămuri și interesul existenței lor. Apoi autorul pornind din tesa, că noi Români suntem de vină, spune că Dumnezeu ne-a dat talente, dar nu le întrebuițăm, datorita nu ni-o împlinim. „Poporul — ăce dănsul — e sublim, numai noi slabi sântem. Inteligența noastră nemernică și ticăloasă este . . . Perim noi ca Români și cu noi slăbesc și pierce poporul. . . Sântem slabi de ânger, n'avem consciința de datorita, de dreptul, de valoărea noastră națională . . . Nu e simț național, nu-i consciința națională la noi . . . Ne lipsece ăceastă mândrie, aprăpe cu desăvârșire. . . Sântem păcătoși cu totul . . . Nu vedem, nu auzim nimica, decăt certe și vate și ticăloșie între noi . . . nu-i caracter, nu-i solidaritate, nu-i concordie între noi . . .” Pe cele 47 pagini autorul spune multe adevăruri amare la adresa inteligenței române, dar câte odată și esageră. Broșurica merită să se cităcă.

Primul călindar pe 1886 a apărut. Acesta e: „Noul călindar de casă” edat de tipografia Alexi în Brașov. Afară de partea calendaristică, conține și lectură beletristică și anume o novelă și o piesă de dl Theodor Alexi, câteva poesii, anecdote și mai multe ilustrațiuni. Prețul 30 cr.

Piesă nouă. Dl N. A. Bogdan, unul din colaboratorii noștri, a pus sub presă la Iași o nouă comedie în cinci acte și intitulată „Bursucul”, care va apare în curând.

Statua lui Lazar. Cele două bas-reliefuri în bronz, scrise „Românul”, care vor ornă pedestalul statuei lui Lazar în București, opera artistului Georgescu, vor reprezenta: unul, o lecțiune a lui Lazar în fața elevilor sei; al doilea, pe Lazar luându-și adio dela Țera românească și reintorcându-se în Ardél. Statua va sosi în București prin septembrie, și inaugurarea va pute fi făcută în octombrie.

O sută de ani. Articolul publicat în „Tribuna” de serbărea centenarului țilei, în care împăratul Iosif II a decretat desrobirea iobagilor din Ardél, s'a tras în broșuri separate, care se află de vândare la „Institutul tipografic” cu prețul de 6 cr. séu 15 bani

Carte școlară. Dl Iosif Tempea preot gr. or. și profesor gimnasial în Lugos a scos de sub tipar acolo, în edițiune proprie un: „Manual pentru oratoria și dramaturgia limbii române”, după planul ministerial pentru a VI-a clasă gimnasială. Prețul 80 cr.

Școla Practică, magazin de lecțiuni și materii pentru instrucțiunea primară, de Vasile Petri, tom. IV, nr. 5 pro august a apărut cu următorul sumar: Catechese școlastice: III. Dăeu e spirit. — Tractarea unei descrieri — lecțiune de stil pentru bieniul al II-le al școlăi elementare. — Din calculul elementar: tractarea numărului 7. — Alte două ordinațiuni ale ministrului de culte și instrucțiune publică. — Indreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv de V. Gr. Borogovan. — Prenumerățiunile cu 3 fl. pe anul întreg se fac la redacțiune în Năsăud (Nassod, Transilvania.)

Diare noue. „Vocea Brăilei” este numele unui diar politic care a apărut țilele trecute la Brăila. — „Căminul” se numesc o nouă revistă, care a început să ăcă de două ori pe lună la București.

Teatru și musică.

Direcțiunea Teatrului Național din București anunță prin un afiș, că după mai multe încercări sa-

tisfăcătore a cređut că eră timpul să mărescă repertoriul musical al Teatrului Românesc, adaogind pe lângă represiatațiunile de operete și represiatațiuni de operă. Spre a ajunge la acest scop, direcțiunea a trebuit să prepare de mai mulți ani personalul necesar care să interprete asemenea producțiunii musicale și să traducă în limba română operele care vor compune repertoriul anului acesta, potrivit cu personalul de care dispune. Neoprindu-se înainte năcei unei dificultăți și începând repetițiunile pentru vițtoărea stagiune, chiar din primele țile ale lunei lui iunie, spre a se da cea mai mare varietate repertoriului, direcțiunea face cunoscut publicului că a luat tóce măsurile necesare ca să se reprezinte în anul acesta operele: Licia de Lammemoor, Traviata, Linda, Faust, Don Pasquale, Fata regimentului, Fra-Diavo'o și Barbierul de Sevilla; operele: Giroflé-Girofla, Mascotta, Studentul cerșetor, Donna Juanita și altele. Er în repertoriul dramatic, afară de numeroșele piese din anii precedinți, se vor da: Fecióra dela Orleans, Romeo și Julietta, Murțial, Pygmalion, Lucretia Borga, Amicii falși, Severo Torelli și alte lucrări originale și traducțiuni. Represiatarea într'un mod într'adevăr artistic a marelor opere literare a silit direcțiunea să întoăcă bugetul sei: măind orchestra, măind corurile, înmulțind personalul seu artistic, comandând o mulțime de costume și de decoruri noi și impunându și astfel și îndatorirea d'a se da represiatațiuni române mai în tóce țilele.

Teatru românesc în Beins. Cățiva țineri români din Beins, formând o societate de diletanți, au dat acolo — precum anunciarăm și 'n numărul trecut — la 27 l. tr. o represiatațiune teatrală, jucând piesa „Lipitorile satelor” de V. Alecsandri. După cum ni se scrie, succesul a fost complet. Rolurile au fost împărțite cum scriserăm și noi, cu escepciunea rolului Chir Jani Adelas, pe care în locul dlui R. C. Vernica, l'a jucat dl Nic. Pop și încă cu multă bravură. Mai mare efect a făcut dl Ioan Pop ca jupânul Moise arendașul satului; gesticulațiunea și vocea lui a făcut să re-sune sala de aplause frenetice. Asemene și ceialalți diletanți ș-au interpretat bine rolurile lor și anume dșórele Mirióra Vălean, Ecatarina Duma și dnii G. Dujulescu, T. Pinter, G. Bodnar, I. Vajda, A. Cașolțan, E. Cașolțan, G. Morar și C. Orosz. După represiatațiunea teatrală început dansul, care ținu până dimineța. Dintre damele presin-te ni se însamnă următorele: dónnele Irina Antal, Ermina Ignat, Antița Pop, Eufemia Ștefanica, Rosalia Ciintoc, Elena Oancea, Duma (Boroș-Îneu), Farcaș, Simai, Steiner, Maria Cosma; domnișórele: Irina Antal, Hortensia Paguba, Florica Paladi, Ecatarina Duma, Maria Simai, G. Clemențe, surorile Bader, Vasilievici, Maria Millian, surorile Hăjdău. Vinitul curat a fost 149 fl.

C e e n o u ?

Societatea pentru fond de teatru român va avé și 'n anul acesta, la Bocșa-montană, o adinare numeroasă. Ni se scrie de acolo, că din multe părți se pregătasc a luă parte la acea serbătore culturală. Țilele adunării încă nu s'au ficsat, dar se crede că vor fi 27 și 28 septembrie st. n. În nr. viitor vom publica convocarea.

Hymen. Dl Nicolae I. Ciurcu, librar în Brașov, la 27 l. tr. ș-a incredințat de soție pe domnișóra Emilia Cornelia Nicóra, fiica dlui George Nicóra, preot gr. or. în Deva. — Dl George Maier, candidat de preoție al archidiecesei gr. or. din Sibiu, și-a serbat la 27 august n. cununia cu dșóra Cornelia Tămăș, fiica dlui

Daniil Tămaș fost administrator protopopesc al tractului Târnava inferioară.

O nuntă românească în Deva. Cetind „o nuntă în Brașov“ din ultimul număr al „Familiei“, me aflu îndemnat a schiță icôna unei nunte din Deva, cu atât mai mult, că p' aici sînt asemenea festivități românești mai rare, ca în Brașov. În 30 aug. st. n. a avut loc aici cununia dlui Aureliu Cutean, farmacist din Dobra, cu dșora Aurelia Pop, fiica dlui George Pop perceptor reg. în pensure. Fiind mirii amândoi gr. cat. și în Deva nefiind decât biserică gr. or., cununia s'a celebrat prin părintele din Bărcia-mare, dl Constantin Pop, în casa părinților miresei. Ca nun și nună au asistat dl avocat dr. Lazar Petco cu dna. Terminându-se actul cununii pe la 6 ore, oșpeții au trecut păreche de păreche, (defilând pe dinaintea publicului curios din piață.) în casa vecină, edificiul casinei ungurești, unde o sala spațioasă cu încăperile laterale a fost închiriată spre acest scop, și unde mesele întinse așteptau pe oșpeți, a căror număr se sui la 60. Supeul, sub impresiunea pieselor românești, executate de prima bandă devenă, a durat până la orele 10, în care interval s'a cetit vr'o 20 de telegrame de felicitare. După aceea părintele celebrator a deschis rëndul toastelor începînd cu felicitarea eroi'or țilei. Cătră finele supelui domnii tineri, formând un chor improvisat de doue voci, au cântat mai multe poezii românești spre delectarea oșpeților. La 10 ore din noapte rădicându-se mesele, sala s'a transformat în sală de dans, în care bucuria oșpeților potențată prin cântece și muzică și-a aflat expresiune în jocuri românești, la cari au luat parte aprôpe toți oșpeții petrecîndu-și până la 5 ore dimineața. Toți s'au depărtat încântați de această petrecere românească, ce a deșteptat în mima fie-căruia oșpe reminiscențe plăcute. (z.)

În Siria s'a arangiat în 17/29 august a. e. concert și bal, concertul cu sucursul corului plugarilor români din Cuviu. Petrecerea a atras un public destul de numeros. Programa concertului putea fi mai bogată și mai bine aleasă; balul a fost vesel și jocul s'a întins până la dîuă, dar spre părerea de rău a întregului public, frumosul joc al Călușerilor, anunțat în invitațiuni, nu s'a executat. Am vădit mai multe costume naționale, între care câteva frumoase; ar fi de dorit însă să nu se esagereze cu acest costum, pentru că și la facerea lui trebuie observat un gust ôre-care și nu este iertat a face sub numele de „costum național“ o grămădire de tot ce-și pôte inchipui cineva în lumea modelor. Din cununa de dame mi-am putut însemna pe următoarele dômne: Vasileviciu, Mihailoviciu, Gabor, Mera, Sida, Nicôră, Popovici, Rădnean, Purcariu, Stan, Török, Moț, Monța, Cure, Beldea, Urs, Zaslo, Buda, Ilea, Ștef, Vanc, Dobos, Magyar ș. a.; dșore. Dragina Mera, Ecatarina Stan, Emilia Rădnean, Iléna Moldovan, Iulia Urs, Livia Buday, Szöllösy, Melania Balint, Palogyay, Cornelia Zsiros, Ioanovici, Monța, Câmpian, Emilia Szabó, Crăciunaș ș. a. — *Un ôspe.*

Reuniunea femeilor române din Abrud și giur, va ține adunarea sa generală duminică în 8/20 septembrie în Abrudsat, în domiciliul dnei presidente Anna Gall.

Institute noue de credit. „*Ardelena*“, institutul de credit și de economii din Orășna, ș-a început activitatea cu 1 august n. — *La Iva-mare* asemenea s'a înființat o reuniune de împrumut și păstrare, care s'a

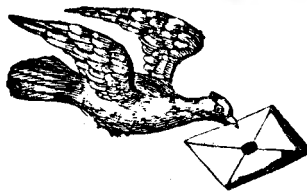
și înregistrat la tribunalul din Bistrița. — „*Timișana*“, institut de credit și de economii în Timișóra ș-a început activitatea la 11 l. tr.

O invențiune românească. „*Timișana*“ scrie: Oficiantul telegrafic din Arad dl F. Popovici a inventat și espus la esposițiunea din Budapesta un mic, dar foarte interesant și folositor aparat pentru telegrafie, care a atras atențiunea cercurilor competente într'atâta, încât ministeriul de comunicațiune a hotărît a introduce acest aparat în toate oficielele telegrafice, cumpărînd acest drept dela inventator cu mai multe mii de florini. Acest interesant aparat, despre care un corespondent dela „*Pester Lloyd*“ dice, că e un adevărat ou al lui Columbus, constă în aceea că d'acii încolo semnele telegrafice la așa numitul aparat Morse nu vor eși albe ca până acuma, ci vênete, devenind mai legibile și fără să strice ochii telegrafistilor.

XXI programă a gimnasiunii mare public român gr. or. din Brașov și a celorlalte școle secundare și primare împreunate cu acesta. Anul școlastic 1884—5. Publicată de Ștefan Iosif, director și profesor. Cuprins: 1. Influența limbii grece asupra dezvoltării limbii latine, de prof. N. Pilța. — 2. Sciri școlare, de directorul. La gimnasiu au propus 11 profesori; un post de profesor este vacant; la școla reală și comercială au propus 11 profesori. Școlari stipendiați din diferite fundațiuni au fost 11. După confesiune școlarii au fost: la gimnasiu 197 gr. or.; gr. cat 13, cat. 1, mosaici 5; la școla reală gr. or. 47, gr. cat. 1, rom. cat. 1, mosaici 5; la școla comercială gr. or. 26, gr. cat. —, rom. cat. —, mosaici 4.

Advocatul Pațița din Alba-Iulia a fost condamnat la arest de șese săptămâni, din cauza că s'au aflat la densusl câteva esemplare din romanul „*Horia*“ a dlui Florantin.

Poșta Redacțiunii.

Drei E. P. Dl Ion al lui Ion este pseudonimul unuia din colaboratorii nostri anunțați în nrul prim al anului curent.

In gradina. În nr. viitor. Ve mulțămim pentru afiș. Asemene lucruri totdeauna vom primi cu plăcere.

Drei M. L. P. Colecțiunea de poezii populare nu ne-a sosit.

Bistrița. Ne-ai uitat cu totul.

Don Valer. Versurile trimise au rătăcit între scrisorile redacționale și astfel numai acuma ve putem înștiința, că nu le putem întrebuiința.

Călindarul săptămânei.

Diua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și sêrbătorile.	Sorele resare	Sorele apune

Duminea 14 după Rusale. Mat. XXII. 35—46 inv. 4.

Duminea	25	6 Sf. Vartolomeiu	5 25	6 25
Luni	26	7 Mart. adrian	5 27	6 23
Marti	27	8 Cuv. Păr. Pimen	5 29	6 21
Mercuri	28	9 Cuv. Păr. Moise	5 31	6 19
Joi	29	10 (†) Tăier c. Ioan Bot.	5 33	6 17
Vineri	30	11 Sf. Alesandru	5 35	6 15
Sâmbetă	31	12 Sf. Brău al Maicii Dlui	5 37	6 13

Proprietar, redactor răspundător și editor: IOSIF VULCAN.

Cu tipariul lui Eugeniu Hollösy în Oradea-mare.